

ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата педагогічних наук, доцента
Галети Ярослава Володимировича на
дисертацію Самойленка Олексія Олександровича
на тему «Організаційно-педагогічні умови підвищення кваліфікації
керівників професійно-технічних навчальних закладів на основі технологій
дистанційного навчання»
поданої на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти

Найважливішою складовою нової парадигми освіти стала ідея безперервної освіти, що охоплює усі форми, типи і рівні освіти. Якісно новими рисами, що характеризують інноваційну парадигму освіти, є орієнтація на особистість, що розвивається, перехід від репродуктивної моделі освіти до продуктивної, гуманістичної, культурорієнтованої; багатокладність і варіативність, діяльнісний характер освіти. Створення і функціонування системи безперервної освіти об'єктивно пов'язане з розвитком і ефективністю освіти дорослих. Розуміння необхідності безперервної освіти припускає формування переконання в тому, що будь-яке знання відносне, і основу надійності створює лише оновлення і приріст знань, що тривають усе професійне життя.

Нині перед педагогічною наукою і практикою стоїть завдання не лише осмислити існуючі форми підвищення кваліфікації й професійної перепідготовки педагогів, розкрити провідні тенденції й протиріччя в розвитку післядипломної освіти цієї категорії педагогічних кадрів, але і розробити нові моделі, що відповідають сучасній соціально-економічній ситуації в країні й світі.

Так, зокрема, значний інноваційний потенціал має дистанційне навчання. Сьогодні можна стверджувати, що дистанційне навчання в системі післядипломної освіти за наявності низки об'єктивних умов стає найбільш перспективною формою навчання і є ефективним засобом розвитку системи післядипломної освіти.

Озвучені позиції відображають високий рівень значущості для сучасної науки дослідження Самойленка Олексія Олександровича. Актуальність роботи зумовлюється також системними реформами, що впроваджуються на цьому етапі в систему вітчизняної освіти.

Основною тенденцією сучасної освіти є поступове зміщення пріоритетів від прямого навчання до індивідуального контакту. В якості основної риси сучасного навчання можна назвати його діалогічність. Змінюється роль дорослого в процесі його навчання: він стає активним учасником процесу. Тому для досягнення найбільшого ефекту в навчанні потрібно встановити рівноправний діалог і усунути асиметричну комунікацію, коли усі поділені на тих, кого навчають і тих, хто навчає. Саме з цієї причини Хабермас скептично відноситься до односпрямованих освітніх технологій. Важлива теза соціології безперервної освіти полягає в тому, що результатом навчання слід вважати обізнаність в тому, що відбувається і вирівнювання шансів на досягнення поставлених цілей. Саме ці позиції відображені в науковій новизні і теоретичному значенні дослідження Самойленка Олексія Олександровича.

Робота, що рецензується, має логіку, в ній чітко відображені хід і результати дослідження. Мета, об'єкт і предмет дослідження сформульовані коректно.

Основні положення та результати дослідження доповідалися та обговорювалися на науково практичних конференціях різного рівня: 5 міжнародних та 2 всеукраїнських. Загальна кількість публікацій – 16 статей.

Аналізуючи в першому розділі теоретичні основи досліджуваного феномену, дисертант здійснює глибокий аналіз термінологічного апарату дослідження. Розкрито змістовне наповнення понять «післядипломна педагогічна освіта», «підвищення кваліфікації», «технології навчання», «технології дистанційного навчання». Кількість базових понять зумовлена самою проблемою. Ще Г. Гегель відмічав: «Чим багатший предмет, що

визначається, тим більш різноманітними можуть бути визначення його різних сторін».

Про високу ерудицію претендента говорить відображена в роботі характеристика теоретико-методологічних підходів стосовно проблеми підвищення кваліфікації. Це дозволило дійти висновків про стратегію вирішення проблеми підвищення кваліфікації керівників професійно-технічних навчальних закладів.

Другий розділ дисертації присвячений обґрунтуванню моделі підвищення кваліфікації керівників професійно-технічних навчальних закладів на основі технологій дистанційного навчання. Справедливість цієї моделі дослідником доведена.

Описано структурну і змістову характеристику моделі підвищення кваліфікації керівників професійно-технічних закладів на дистанційному етапі. Зазначено, що ефективність підвищення кваліфікації керівників професійно-технічних навчальних закладів на основі технологій дистанційного навчання визначається рівнем сформованості комп'ютерно-мережевої компетентності сучасного керівника. У даному розділі представлені критерії, показники та рівні сформованості комп'ютерно-мережевої компетентності керівників професійно-технічних навчальних закладів на дистанційному етапі підвищення кваліфікації.

У третьому розділі «Експериментальна перевірка ефективності моделі підвищення кваліфікації керівників професійно-технічних навчальних закладів на дистанційному етапі» описано організацію та методику експериментального дослідження; представлено авторську методику підвищення кваліфікації керівників професійно-технічних навчальних закладів на основі технологій дистанційного навчання. Дані, отримані у результаті проведення формувального педагогічного експерименту, свідчать про ефективність авторської методики.

Також відмічу коректність використання методів математичної статистики.

Структура, обсяг основного тексту, оформлення дисертаційної роботи та автореферату відповідають вимогам ДАК України. Автореферат повністю відображає зміст дисертації.

Результати дисертаційної роботи мають практичне значення для керівників професійно-технічних навчальних закладів, а також науково-педагогічних працівників закладів післядипломної педагогічної освіти.

Позитивно оцінюючи дисертацію Самойленка О.О., вважаю за доцільне висловити наступні зауваження та побажання, які не носять принципового характеру і не заперечують теоретичних і методичних здобутків автора :

1) Бажано було б автору окремо сформулювати своє ставлення до наукових поглядів вчених стосовно визначення основних термінів та понять з тими дослідження.

2) Покращило б роботу порівняння теоретико-методологічних підходів зарубіжних і вітчизняних дослідників щодо підвищення кваліфікації керівників професійно-технічних навчальних закладів на основі технологій дистанційного навчання.

3) Робота набула б ще більшого практичного та теоретичного значення, якби деталізувати додаткову методичну допомогу керівникам професійно-технічних навчальних закладів для того, щоб їх комп'ютерно-мережева компетентність стала більш змістовною і набула практичного характеру.

4) Зважаючи на актуальність орієнтації вітчизняної освіти на досвід країн ЄС бажано було б присвятити цьому окремий параграф. Окреме місце у структурі дослідження. У списку літератури мало іноземних авторів. Доцільно зробити більший акцент на аналізі даної проблеми закордоном та шляхів її вирішення іноземними науковцями.

Загальний висновок

Зважаючи на актуальність тими дослідження, його наукову новизну та практичне значення, обґрунтованість висновків, вважаємо, що дисертаційне

дослідження Самойленка Олексія Олександровича «Організаційно-педагогічні умови підвищення кваліфікації керівників професійно-технічних навчальних закладів на основі технологій дистанційного навчання» відповідає «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року, а його автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту
Кіровоградського державного
педагогічного університету
імені В. Винниченка

Я.В.Галета

Директор
наукової
роботи

О.П. Михалук